

Dosarul nr. 2ra-1458/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea faptului încălcării judecării cauzei în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc și menținută hotărârea din 22 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 27 februarie 2018, Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea faptului încălcării judecării cauzei în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 11 decembrie 2017, în Judecătoria Chișinău sediul Buiucani a parvenit la rejudecare plângerea lui din 22 iunie 2017 în temeiul art. 313 CPP împotriva ordonanței Procurorului - șef al Procuraturii Anticorupție Ștefan Șaptefrați din 9 iunie 2017, prin care a fost dispus de a refuza în primirea spre examinare în ordinea art. 274 CPP a unei plângeri penale.

Conform prevederilor art. 313 alin. (4) CPP, o astfel de plângere se examinează de către judecătorul de instrucție în termen de 10 zile.

A învederat că plângerea a fost repartizată spre judecare în instanța de judecată la 11 decembrie 2017, judecătorul de instrucție a examinat-o tocmai la 23 februarie 2017, peste 7,5 termene legale, stabilit de art. 313 alin. (4) CPP.

Prin urmare, a fost încălcat în mod flagrant termenul legal de examinare a plângerii și în așa circumstanțe i-a fost încălcat dreptul la judecare în termen legal a plângerii, statul încălcând astfel art. 1 și 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 1, 6, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului lui la judecare în termen rezonabil a cauzei, încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui a sumei de 250000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și a sumei de 6000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 22 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că acțiunea lui Alexandru Miron este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece la judecarea cauzei în mod incontestabil a fost stabilit că la judecarea plângerii depuse de petiționar în ordinea art. 313 alin. (4) CPP, nu a fost încălcat termenul de judecare a plângerii.

La fel, instanțele au relevat că Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale protejează dreptul persoanei de a fi examinată în termen rezonabil cauza îndreptată împotriva acestei persoane, însă nu a plângerii depuse în ordinea art. 274 CPP împotriva unui terț.

Totodată, a fost reținut că cauza intentată la plângerea depusă de Alexandru Miron nu poate fi apreciată ca primordială, iar judecătorul de instrucție la examinarea plângerii depuse a ținut cont de principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, a creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor lor.

În privința cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral, instanțele au conchis că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la repararea prejudiciului moral, în lipsa dreptului de a solicita acordarea acestui drept în temeiul acestei legi și în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

La 3 iunie 2019, Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva împotriva deciziei din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o nefondată, deoarece instanța de apel a respins apelul fără a invoca vre-un motiv concret de respingere a acțiunii și a făcut trimitere la niște hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului, care nu au nimic comun cu speța dată și care ar permite instanțelor de judecată interne să încalce termenul de 10 de zile de examinare în astfel de spețe.

A remarcat că nu a permis și nici nu permite nici Curtea Europeană a Drepturilor Omului, nici practica Curții Europene a Drepturilor Omului instanțelor de judecată interne ale Moldovei să încalce în mod flagrant prevederile art. 313 alin. (4) CPP, potrivit căruia astfel de plângeri se examinează de către judecătorul de instrucție în cel mult 10 zile de la data depunerii plângerii și nu mai mult.

Este un termen expres prevăzut în această normă de drept, care este obligatorie pentru toți, inclusiv și pentru judecătorii de instrucție.

Prin urmare, odată ce legea prevede că instanța națională este obligată să examineze o astfel de plângere în termen de cel mult de 10 zile de la momentul depunerii cererii în instanța de judecată, este de asemenea și dreptul lui ca plângerea sa să fie examinată de instanța sesizată în termenul legal de cel mult 10 zile de la depunerea cererii în instanță.

A evidențiat că, deoarece i-a fost încălcat dreptul la examinare de către instanța de judecată națională a plângerii sale în cel mult 10 zile de la depunerea ei în instanța de judecată sesizată, îi sunt cauzate daune morale pentru faptul că o instanță națională, care este obligată să respecte drepturile oricărei persoane, încalcă flagrant dreptul lui la judecare în termen legal a plângerii sale.

Astfel, a remarcat că odată ce o instanță de judecată încalcă acest termen, expres prevăzut în art. 313 alin. (4) CPP, orice persoană poate invoca încălcarea dreptului la judecare în termen legal a plângerii sale, indiferent de calitatea procesuală.

A concluzionat că instanța de apel a interpretat eronat și a aplicat greșit art. 313 alin. (4) CPP.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 8 noiembrie 2018, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 72), fiind recepționată de reprezentantul recurentului, avocatul Nicolae Daniliuc la 31 mai 2019, ceea ce se atestă prin mențiunea aplicată pe cerere (f. d. 73), iar alte date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la o dată anterioară la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 3 iunie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția

Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexandru Miron, reprezentat de avocatul Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 3 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Ala Cobăneanu